

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี ต่อการ
อบรมครูประจำการ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ
2. การเลือกตัวอย่างประชากร
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเรื่องมือนี้อาศัยวิธีดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอบรมครูประจำการ จากตำรา บทความ ผลการวิจัย ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. นำความรู้และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปสร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว จำนวน 79 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open ended) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานีต่อการอบรมครูประจำการในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - ก. ความคิดเห็นต่อการอบรมครูประจำการในด้านผู้ให้การอบรม เนื้อหา สถานที่ เวลา วิธีการ ตลอดจนเหตุจูงใจในการเข้ารับการอบรม
 - ข. ปัญหาส่วนตัวของครูในการเข้ารับการอบรมครูประจำการ และปัญหาอื่น อันเป็นอุปสรรคต่อการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ปรับปรุงการทำงาน
 - ค. ความต้องการในการเข้ารับการอบรมครูประจำการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านผู้ให้การอบรม เนื้อหาของการอบรม และวิธีการให้การอบรม
3. นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พิจารณาแก้ไข

ปรับปรุงในด้านความครอบคลุมเนื้อหา แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับครูประถมศึกษา
จำนวน 20 คน ในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร

4. นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวมาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 443 ชุด แบ่งออกเป็น 2
ส่วนคือ ส่วนที่ 1 สอดภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยสถานภาพทางเพศ
ประสบการณ์ วุฒิทางการศึกษา สภาพสมรส สังกัด และประสบการณ์ในการเข้ารับการ
อบรมครูประจำการ และคำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ
การอบรมครูประจำการซึ่งประกอบด้วยคำถาม 62 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อการอบรมครูประจำการ

ตอนที่ 2 อุปสรรคในการเข้ารับการอบรมและอุปสรรคในการนำความ

รู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้

คำถามตอนที่ 1 และ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการอบรมครูประจำการ 2 ประเภท
คือ การอบรมเพื่อสอบเลื่อนวุฒิและการอบรมทางวิชาการทั่วไป โดยใช้คำถามแต่ละข้อกับ
การอบรม 2 ประเภท

ตัวอย่าง

2. ท่านมีส่วนในการกำหนด
กิจกรรมที่ใช้ในการอบรม

เลื่อนวุฒิ					ไม่เลื่อนวุฒิ				
5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 ความต้องการในการเข้ารับการอบรมครูประจำการ
คำถามในตอนี้ 3 นี้เป็นคำถามรวมสำหรับการอบรมทั้งสองประเภท โดยไม่แยกกว่าเป็น

ประเภทเคลื่อนไหวหรือไม่เคลื่อนไหว ยกเว้นเกี่ยวกับเรื่องระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม

ตัวอย่าง

ท่านต้องการให้จัดการอบรมในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เพียงใด

ความต้องการ				
5	4	3	2	1

44. วิธีสอนและกิจกรรมการสอน

ส่วนคำถามเกี่ยวกับเรื่องระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม ได้จัดให้ตอบเป็น 2 ประเภท เช่นเดียวกับตอนที่ 1 และ 2

การเลือกตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ครูประถมศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดอุบลราชธานี ที่ผ่านการอบรมครูประจำการมาแล้วตั้งแต่ ปี 2517 เป็นต้นมา
2. ตัวอย่างประชากร สุ่มมาจากครูประถมศึกษาในข้อ 1 โดยทำการสำรavnนำเสียก่อน จากจำนวนครูประถมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี 8261 คน¹ เมื่อสำรavnนำปรากฏว่า มีผู้มีคุณสมบัติในข้อ 1 ประมาณร้อยละ 63 จึงได้สุ่มตัวอย่างมาร้อยละ 8 เป็นจำนวน 443 คน
3. วิธีดำเนินการเลือกตัวอย่างประชากร
 - ก. สุ่มอำเภอ ๆ อำเภอในจังหวัดอุบลราชธานี โดยยึดเกณฑ์ใกล้เคียงจากตัวจังหวัดและขนาดของอำเภอได้ดังนี้ อำเภอเขื่องใน เมืองสามสิบ เดชอุดม กิ่งอำเภอตาลสุม อำนาจเจริญ พนา ศรีเมืองใหม่ เขมราฐ และอำเภอเมือง

¹สำนักงานศึกษาธิการเขต 10 อุบลราชธานี, เขตการศึกษา 10, 2521-2522 (ม.ป.ท,ม.ป.ป.), หน้า 6.

ข. สุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรม
สามัญศึกษา เทศบาลและโรงเรียนราษฎร์รวม 50 โรงเรียน โดยยึดหลักเดียวกัน แล้วส่งแบบ
สำรวจไปยังครูใหญ่ทางไปรษณีย์ เพื่อสำรวจจำนวนครูที่ได้รับการอบรมประจำการประเภท
ต่าง ๆ ในแต่ละโรงเรียน โดยแบ่งครูเป็น 3 ประเภทคือ 1) ครูที่ได้รับการอบรมทั้งแบบเพื่อ
สอบเลื่อนวุฒิและการอบรมทางวิชาการอื่น ๆ 2) ครูที่ได้รับการอบรมเพื่อสอบเลื่อนวุฒิอย่าง
เดียว และ 3) ครูที่ได้รับการอบรมทางวิชาการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การอบรมเพื่อสอบเลื่อนวุฒิ ให้
ครูใหญ่ส่งแบบสำรวจคืนทางไปรษณีย์ โดยแบบสำรวจคืน 42 ชุด ปรากฏว่ามีครูที่ได้รับการ
อบรมประมาณร้อยละ 63 จากจำนวนครูทั้งหมดของโรงเรียน

ค. แบ่งจำนวนครูที่ใช้ เป็นกลุ่มตัวอย่างตามสังกัดดังนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัด	300	คน
กรมสามัญศึกษา	50	คน
โรงเรียนราษฎร์	50	คน
เทศบาล	43	คน
รวม	443	คน

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ตามจำนวนครูที่ได้รับแจ้งมา โดย
ปฏิบัติดังนี้

ก. ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์สำหรับโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล โดยขอ
ความร่วมมือจากหัวหน้าส่วนการศึกษาให้ทำหนังสือแนบไปด้วย แล้วให้ครูใหญ่ส่งแบบสอบถาม
กลับทางไปรษณีย์โดยใช้เวลา 15 วัน

ข. ไปส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนที่อยู่ใกล้
2. ติดตามแบบสอบถามด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนที่ไม่ส่งแบบสอบถามคืน
ทางไปรษณีย์

แบบสอบถามที่ส่งไป 443 ฉบับ ได้รับคืน 395 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ใช้ไม่ได้

2 ชุด แบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 90.7

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. แยกแบบสอบถามที่ใช้ได้ออกเป็นกลุ่มตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ข้างต้น
2. นำข้อมูลมาลงคะแนนเป็นรายชื่อ ทั้งนี้เพื่อหาค่าเฉลี่ย (mean) และ

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนคะแนนทั้งหมด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทนจำนวนคะแนนในกลุ่มนั้น

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40.

² ลวน สายยศ และอังคณา ตันตริตันานนท์, สถิติวิทยาทางการศึกษา (พระนคร : วัฒนาพานิช, 2515), หน้า 100.

3. ใช้ **t-test** เพื่อทดสอบค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของครู
 ประถมศึกษาต่างกลุ่มตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ค่า **t-test** ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ \bar{X}_1, \bar{X}_2

แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ในสมมุติฐาน

แต่ละขอ

n_1, n_2
 S_1^2, S_2^2

แทนจำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

แทนความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

4. แผลผลิในรูปแบบของตารางและความเรียงมีรายละเอียดดังนี้

ก. ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 6 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(โปรดดูแบบสอบถามประกอบในภาคผนวก)

1. ตารางที่เกี่ยวกับเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับการอบรมครูประจำการ
 ได้แก่คำถามข้อ 1 ถึง 9 ในแบบสอบถาม
2. ตารางที่เกี่ยวกับดารคมนาคม เวลา ผู้ให้การอบรม เนื้อหา
 ได้แก่คำถามข้อ 10 - 23
3. ตารางที่เกี่ยวกับอุปสรรคในการเข้ารับการอบรมครูประจำการ
 ได้แก่คำถามข้อ 24- 33
4. ตารางที่เกี่ยวกับอุปสรรคในการนำความรู้และประสบการณ์จาก
 การอบรมไปใช้ในการทำงาน ได้แก่คำถามข้อ 34 - 41

¹ ล้วน สายยศ และ อังคณา ตันศิริตานนท์, สถิติวิทยาทางการศึกษา (พระนคร :
 วัฒนาพานิช, 2515), หน้า 215.

5. ตารางที่เกี่ยวกับความต้องการด้านเนื้อหาและกิจกรรมที่จะให้จัดในการอบรมครูประจำการ ได้แก่คำถามข้อ 42-54

6. ตารางที่เกี่ยวกับความต้องการในค่านิยมเวลา และหน่วยงานที่จะให้จัดการอบรมครูประจำการ ได้แก่คำถามข้อ 55-62

ข. ตารางที่เสนอตามประเภทของการอบรม คือการอบรมแบบเลื่อนวุฒิและไม่เลื่อนวุฒิ และตามสมมุติฐานที่ใดตั้งไว้คือ ประสิทธิภาพในการสอนคิดเป็นรายปี วุฒิ และสภาพการสมรส โดยแบ่งดังนี้

1. ประสิทธิภาพในการสอนแบ่งเป็น 2 พวกคือ ประสิทธิภาพในการสอนน้อย ได้แก่ 1 - 5 ปี และประสิทธิภาพในการสอนมาก ได้แก่ 6 ปีขึ้นไป

2. วุฒิทางการศึกษาแบ่งเป็น 2 พวกคือ วุฒิสอง ได้แก่ วุฒิ พ.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป และวุฒิต่ำ ได้แก่ วุฒิต่ำกว่า พ.ม.

3. สภาพการสมรสแบ่งออกเป็น 2 พวกคือ สภาพโสดและแต่งงานแล้ว

ค. เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.56 ขึ้นไป แสดงว่าเป็นความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.56 - 4.55 แสดงว่าเป็นความคิดเห็นในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.56 - 3.55 แสดงว่าเป็นความคิดเห็นในระดับ

ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.56 - 2.55 แสดงว่าเป็นความคิดเห็นในระดับ

น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.55 แสดงว่าเป็นความคิดเห็นในระดับ

น้อยมาก

ง. ทดสอบความมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .01 และ .05

4. สรุปผลการวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะ